

Skötselplan för Rögölsskogens naturreservat

2009-10-15

SKÖTSELPLAN FÖR RÖGÖLSSKOGENS NATURRESERVAT

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 10 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2006-2009. Planförfattare har varit Mikael Hagström och Linda Vålberg. Foton, där inget annat anges: Linda Vålberg, juni 2008.

Innehållsförteckning

A. ALLMÄN BESKRIVNING.....	3
1. Administrativa data om naturreservatet	3
2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut.....	4
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden.....	4
3.1 Naturbeskrivning	4
3.2 Historisk och nuvarande markanvändning	4
3.3 Områdets bevarandevärden	4
3.4 Källuppgifter.....	6
B. PLANDEL.....	7
1 Syfte med naturreservatet.....	7
2 Disposition och skötsel av mark	7
2.2 Skötselområden.....	7
2.3 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	12
2.4 Jakt	12
2.5 Utmärkning av reservatets gräns	12
3. Tillsyn	13
4. Dokumentation och uppföljning.....	13
4.1. Dokumentation och inventeringar	13
4.2. Uppföljning.....	13
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	13
5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	13
6 Kartor	14

Bilagor

1. Nyttjanderättsavtal för parkeringsplats, informationstavla och vandringsled.
2. Jakträttsupplåtelse för Ingelsbo 1:67 (f d 1:58)

A. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data om naturreservatet

Reservatets benämning:	Rögölsskogens naturreservat	
REG-DOS nr:	2013974	
Beslutsdatum:	2009-10-15	
Län:	Östergötland	
Kommun:	Valdemarsvik	
Areal:	22,9 ha	
	Land:	22,9 ha
	Vatten:	0 ha
	Produktiv skog:	18,6 ha
Naturtyper:	Hällmarkstallskog (Natura 2000-habitat 9010, Västlig taiga)	14,0 ha
	Granskog (varav 0,5 Natura 2000-habitat 9010, Västlig taiga samt 4,1 ha 9050, Näringsrik granskog)	4,6
	Barrblandskog (Natura 2000-habitat 9010, Västlig taiga)	4,1 ha
	Blandsumpskog (Natura 2000-habitat 9010, Västlig taiga)	0,2 ha
Prioriterade bevarandevärden		
Naturtyper:	Barrskog	
Arter/grupper:	Svampar	
Strukturer/funktioner:	Intern dynamik	
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen Östergötland	
Lägesbeskrivning:	Rögölsskogen ligger en knapp mil söder om Valdemarsvik.	
Vägbeskrivning:	Kör mot Västertryserum från Tryserum. Ingelsbo passeras direkt efter Tryserum. Ta av mot vä ca 350 m efter det sista boningshuset i Ingelsbo, skyltat ”Grindsveden”. Ta/håll vä efter ca 1100 m. Efter ytterligare 700-750 m planeras en parkering utmed vägen, vä om reservatet.	

2. Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

(se reservatsbeslut)

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturbeskrivning

Rögölsskogens naturreservat är på ca 23 ha och ligger i Valdemarsviks kommun knappa 9 km söder om Valdemarsviks centrum. Trädskiktet är till största delen dominerat av tall men inslaget av gran är stort i lägre liggande delar, som några sänkor och blockiga sluttningar som domineras av äldre, flerskiktad granskog. Mellan dessa finns höjdryggar be vuxna med gammal hållmarkstallskog. Tallskogen på höjderna är gammal med gott om träd i åldrar över 150 år. I sluttningarna och sänkorna är träden något yngre men det är gott om träd i 130-årsåldern av framförallt tall men även en del granar är i denna ålder. I en sänka finns en liten sumpskog där klippal och glasbjörk utgör ett viktigt inslag.

Kärlväxtfloran i området är typisk för länets barrskogar och domineras av risväxter som blåbär och ljung.

3.2 Historisk och nuvarande markanvändning

I stort sett hela reservatet är beläget på gammal utmark utom ett femtiotal kvadratmeter i den norra delen av den stora nord-syd löpande sänkan. Här finns en liten ruta som använts som åker. Denna finns inte med på gamla ekonomiska kartan från 1945, så troligen är den äldre än så. Genom sänkan och utmed Rögöl har även en liten väg löpt. Skogen har tidigare betats, den norra delen fram till tidigt 1970-tal medan huvuddelen övergavs tidigare. Tvärs över berget i den norra halvan samt i fastighetsgränsen i norra kanten finns rester av en hägnad. Skogen har utnyttjats genom plockhuggning och har städats på död ved men aldrig brukats storskaligt. Krontäckningen är idag ungefär densamma som på gamla ekonomiska kartan. Möjligen var det något tätare skog 1945, vilket kan förklaras av plockhuggningen.

3.3 Områdets bevarandevärden

3.3.1 Biologiska bevarandevärden

Kärlväxtsflora

Pyrola-arter, lumrar och den lilla orkidén knärot *Goodyera repens* (RR) är inte ovanliga i området. I en långsträckt sydvänd sänka är floran något rikare med relativt stort inslag av örter som blåsippa *Hepatica nobilis*, skogsviol *Viola riviniana*, smultron *Fragaria vesca* och enstaka sårläka *Sanicula europaea*. I sänkan växer även den sällsynta växten ryl *Chimaphila umbellata* (VU). Det finns även ett mindre inslag av hävdgynnade arter som blåsuga *Ajuga pyramidalis*, jungfru Marie Nycklar *Dactylorhiza maculata* ssp *maculata* och slätterfibbla *Hypochoeris maculata*.

Lägre flora

Områdets lägre flora, och då i synnerhet svampfloran, är artrik med fyra nationellt rödlistade arter och en rad signalarter. Framförallt beror detta på den rika tillgången på gamla träd och gynnsamma markförhållanden.

Svampfloran är undersökt under torråret 2002 men trots detta hittades flera arter som indikerar att området har höga värden även som svamplokal. Den tidigare rödlistade ulltickan *Phellinus ferrugineofuscus* (RR) på granlågor i området. På en asplåga förekommer kandelabersvamp *Clavicornia pyxidata* (NT). Mest intressant är dock marksvampsfloran. Här finns en rad signalarter ur släktet *Hydnum*. Här finns även de rödlistade arterna gul taggsvamp *Hydnum geogenium* (NT),

raggtaggsvamp *H mirabile* (EN), svart taggsvamp *Pbellodon niger* (NT) och bitter taggsvamp *Sarcodon fennicus* (EN).

Bland mossorna förekommer grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* (RR) och asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum* (RR), som båda är sällsynta och tidigare har varit rödlistade, samt flera signalarter som stor revmossa *Bazzania trilobata* och bollvitmossa *Sphagnum wulfianum* (RR).

Däggdjur

Ingen däggdjursinventering är gjord.

Fåglar och övriga ryggradsdjur

Inga systematiska inventeringar har gjorts heller av dessa grupper. Skogsfåglar som tjäder *Tetrao urogallus* (RR) och spillkråka *Dryocopus martius* (RR) utnyttjar området.

Ryggradslösa djur

Insektslivet i området verkar vara typiskt för ordentligt gamla barrskogar med sparsamt inslag av död ved. Gnagspår av bronshjon *Callidium coreaceum* (RR), svart praktbagge *Anthaxia similis* (RR) och granbarkgnagare *Microbregma emarginata* (RR), vilka tidigare har varit rödlistade men ännu är sällsynta, förekommer här och var. Dock är ingen systematisk inventering genomförd.

Tabell 1. Nationellt och regionalt rödlistade arter i Rögölsskogens naturreservat. RR=regionalt rödlistad i Östergötlands län, NT=missgynnad, VU=sårbar och EN=starkt hotad.

Latinskt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Anthaxia similis</i>	Svart praktbagge	RR
<i>Buxbaumia viridis</i>	Grön sköldmossa	RR
<i>Callidium coreaceum</i>	Bronshjon	RR
<i>Chimaphila umbellata</i>	Ryl	VU
<i>Clavicornona pyxidata</i>	Kandelabersvamp	NT
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	RR
<i>Goodyera repens</i>	Knärot	RR
<i>Hydnellum geogenium</i>	Gul taggsvamp	NT
<i>Hydnellum mirabile</i>	Raggtaggsvamp	EN
<i>Microbregma emarginata</i>	Granbarkgnagare	RR
<i>Orthotrichum gymnostomum</i>	Asphättemossa	RR
<i>Pbellinus ferrugineofuscus</i>	Ullticka	RR
<i>Pbellodon niger</i>	Svart taggsvamp	NT
<i>Sarcodon fennicus</i>	Bitter taggsvamp	EN
<i>Sphagnum wulfianum</i>	Bollvitmosa	RR
<i>Tetrao urogallus</i>	Tjäder	RR

Signalarten skarp dropptaggsvamp, *Hydnellum peckii*, är funnen i Rögölsskogen. Foto: Annika Forslund

3.3.2 Geologiska bevarandevärden

Berggrunden i området består till största delen av slirig amfibolit med inslag av kvartsdiorit och plagioklasplit. I området finns en mindre mängd svallad morän. Moränen som omger bergknallarna är ofta grusig utom i botten på en sänka där den är mer finkornig, här finns även inslag av lera.

3.3.3 Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns inga kända fornlämningar i naturreservatet (inget registrerat i fornlämningsregistret). Den enda kända mer sentida kulturlämningen är den f d åkern och hägnadsrester som omnämns under *Historisk och nuvarande markanvändning* ovan.

3.3.4 Intressen för friluftslivet

Rögölsskogen erbjuder en relativt orörd gammelskog med känsla av vildmark. Med nuvarande besöksfrekvens är slitage och störningar i stort sett obefintliga. Även en viss ökning av antalet besökare bedöms inte påverka området negativt. Området ska, under stort hänsynstagande till flora och fauna, vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet. Den planerade vandringsstigen ingår i en längre vandrings slinga som hembygdsföreningen planerar att markera i trakten. Reservatets storlek och läge gör att området troligen inte kommer att locka ett stort antal besökare.

3.4 Källuppgifter

Nyckelbiotopsinventeringen. Skogsvårdsstyrelsen 2002. Utdrag ur databasen ”Kotten”.

Hellander, E., 2003. Habitatkrav hos markttaggsvampar i örtrika granskogar. Linköpings universitet.

SGU 1928. Geologisk karta 158 Valdemarsvik.

Ekonomiska kartan 1945, Hornberg 7G8j och Tryserum 7G9j.

Hotartsdatabasen, Länsstyrelsen Östergötland (ej publ).

B. PLANDEL

1 Syfte med naturreservatet

Syftet med bildandet av Rögölsskogens naturreservat är att bevara ett område med relativt opåverkad äldre barnaturskog med innehåll av alla de komponenter som är viktiga för fortlevnaden av hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter representativa för naturtypen. Syftet ska nås genom så liten mänsklig påverkan som möjligt med endast mindre åtgärder i vissa delar av området för att efterlikna naturliga störningar eller eventuellt genom skogsbyte. På så sätt ska områdets krävande flora och fauna bevaras i så stora populationer som möjligt.

Mer detaljerade kvalitetsmål finns under respektive skötselområde.

2 Disposition och skötsel av mark

Se under respektive skötselområde. Även om området inte ingår i EU:s nätverk av värdefull natur, Natura 2000, så redovisas de naturtyper som är definierade enligt Natura 2000.

2.2 Skötselområden

Reservatet är indelat i fem skötselområden;

1. Hällmarkstallskog, som lämnas för fri utveckling med ev undantag för granröjning/huggning.
2. Grandominerad barrblandskog, som lämnas för fri utveckling, dock ev åtgärder för att gynna ryl och andra växter.
3. Talldominerad barrblandskog, som lämnas för fri utveckling.
4. Blandsumpskog, som lämnas för fri utveckling.
5. Talldominerad barrblandskog, med vissa tall- och lövgynnande åtgärder.
6. Friluftsanläggningar.

2.2.1. Skötselområde 1, hällmarkstallskog

Areal: 14,0 ha, fördelat på två delytor (hela är Västlig taiga, 9010)

Beskrivning

Området består av gammal hällmarkstallskog med inslag av några små mossar. Längs kanterna står några gamla senvuxna granar och en del torrgranar. I skötselområdet finns krävande arter knutna till gammal tall som t ex talticka och svart praktbagge. På någon torrgran syns gnagspår efter bronshjon. I området finns även en mindre tjäderlekplats i en mindre tallrismosse. Se även kapitel 3 under *Allmän beskrivning* ovan.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Området ska bevara och utveckla sina naturskogskvalitéer genom att till stor del lämnas för fri utveckling, och endast mindre åtgärder för att efterlikna naturliga störningar.
- Andelen gran av virkesförrådet ska inte överstiga 10 %.
- Skötselområdet ska bibehålla samt utveckla de naturvärden som finns knutna till gamla träd och grov död ved, främst tall. Solbelysta tallar, både levande och döda, är ett viktigt inslag, men området ska även bevara en variation av öppnare och mer slutna partier.
- Alla arter som är knutna till gamla träd och grov död ved liksom gammelskogsmiljön som helhet ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek. Arter som visar på gynnsamt tillstånd och är lämpliga att följa upp är t ex bronshjon och talticka.

- Mängden gamla träd och grov död ved i olika nedbrytningsstadier ska öka så mycket som möjligt utan att aktiva åtgärder sätts in. I slutändan innebär detta att 20-40 % av virkesförrådet kommer bestå av död ved.
- Arealen av naturtypen Västlig taiga på 14,0 ha ska bevaras och uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Åtgärder

Restaureringar:

- *Mindre* åtgärder för att gynna vissa äldre tallar och lövträd kan behöva genomföras, detta framför allt genom frihuggning från konkurrerande gran. Efter åtgärden ska området fortfarande ha en variation av öppnare och mer slutna partier. Gamla och senvuxna granar ska inte skadas eller dödas, utan åtgärder riktas mot yngre och snabbväxande granar runt tallarna och lövträden. Granarna kan ringbarkas, fällas eller skadas på annat sätt. En stor del av granarna som skadas eller dödas är troligen tillräckligt kläna för att risken för granbarkborreangrepp inte ska vara stor. Antalet granar som skadas eller dödas och som är tillräckligt grova för att granbarkborre ska kunna lägga ägg i dem hålls på en tillräckligt låg nivå för att den döda veden ska kunna lämnas kvar i området. I dagsläget rekommenderas maximalt 10 m³ ”grövre” färsk granved per hektar, men kan ändras efter nya erfarenheter och forskning. Behovet av frihuggning är troligen inte vara större än att all gran kan lämnas i området. Vid frihuggning kan även *enstaka* ”medelålders” tallar som konkurrerar med de äldsta tallarna fällas eller skadas för att öka mängden grövre död tallved i området.

Löpande skötsel:

- Inga underhållsåtgärder bedöms nödvändiga för närvarande. Med tanke på det torra klimatet på höjderna kommer gran troligen inte att bli ett problem, men om andelen gran överstiger 10 % på bekostnad av tall och lövträd kan det på sikt bli aktuellt med åtgärder för att efterlikna naturliga störningar. Sådana åtgärder kan vara röjning/huggning av gran som konkurrerar med tall och löv (särskilt äldre tall och löv). I första hand röjs unga granar av ”igenväxningskaraktär”, medan gamla och/eller senvuxna granar sparas. Gamla och senvuxna granar är ett viktigt substrat även i tallhällmarken. Fällda granar lämnas kvar, under förutsättning att det inte föreligger någon större risk att skadeinsekter gynnas. På samma sätt kan man i framtiden behöva hålla koll på unga tallar så att området även i framtiden har en variation av öppnare och mer slutna partier.
- Området skulle inte missgynnas av skogsbete, men det är ingen prioriterad åtgärd.

2.2.2 Skötselområde 2, grandominerad barrblandskog

Areal: 4,6 ha, fördelat på två delytor, fördelat enligt:

2A Västlig taiga (9010) 0,5 ha

2B Näringsrik granskog (9050) 4,1 ha

Beskrivning

Området består av två sänkor be vuxna med grandominerad barrblandskog. Fältskiktet är fläckvis (ca 1/3) örtrikt med örter som skogsviol, smultron, blåsippa, blåsuga, jungfru Marie nycklar och någon enstaka såriläka och gullpudra. Här finns även ganska rikligt med knärot, blåbär och grön pyrola. I nordslutningen i den större av sänkorna växer några exemplar av den sällsynta växten ryl (VU). Svampfloran är rik. På död ved förekommer kandelabersvamp och ullticka bland lite ovanligare arter och på marken kan man hitta orange taggsvamp, skarp dropptaggsvamp, dropptaggsvamp, zontaggsvamp, svart taggsvamp, blå taggsvamp, gul taggsvamp och bitter taggsvamp. Se även kapitel 3 under *Allmän beskrivning* ovan. I den västra delytans norra ände, intill vandringsleden, finns en mindre f d åkeryta. I detta delområde syns även rester av en stensatt gammal väg i nordöstra delen.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Området ska bevaras och utvecklas till en naturskogsartad grandominerad skog genom att lämnas för fri utveckling, ev med undantag för åtgärder för att gynna ryl och andra hävdgynnade arter.
- Skötselområdet ska bibehålla samt utveckla de naturvärden som finns i trakten knutna till marken, gamla barrträd och grov död ved liksom gammelskogsmiljön som helhet.
- Mängden gamla träd och grov död barrved i olika nedbrytningsstadier ska öka så mycket som möjligt utan aktiva åtgärder. I slutändan innebär detta att 20-40 % av virkesförrådet kommer bestå av död ved.
- Alla arter som är knutna till marken, gamla träd och grov död ved liksom gammelskogsmiljön som helhet ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek. Arter som visar på gynnsamt tillstånd och är lämpliga att följa upp är t ex ryl, kandelabersvamp och marksvampar (flera av taggsvamparna i beskrivningen ovan är typiska arter för naturtyperna 9010 och 9050).
- Arealerna av naturtyperna Västlig taiga på 0,5 ha och Näringsrik granskog på 4,1 ha ska bevaras och uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Åtgärder

Restaureringar:

- Ev kan punktinsatser behöva göras för att gynna ryl. Arten är en ljuskrävande skogsväxt som föredrar glesa tallskogar, men den har dålig tolerans mot allt för kraftig exponering. Fröna behöver naken jord för att etablera sig. Åtgärder som kan bli aktuella vid rylens växtplats är därför att hålla efter gran och skapa fläckar med bar jord. Ryl och även flera av de sällsynta marksvamparna skulle gynnas av skogsbete, så om möjlighet finns kan detta vara en skötselmetod för hela eller delar av skötselområdet. I övrigt bedöms inga engångsåtgärder vara nödvändiga.

Löpande skötsel:

- Inga underhållsåtgärder bedöms nödvändiga, med undantag för eventuella fortsatta åtgärder för att gynna ryl.
- Vid eventuella framtida större stormfällningar bör inte mer än ungefär 10 m³ färsk granved per hektar lämnas oåtgärdad. Blir det mer färsk granved än så kan en del behöva barkas. Detta för att undvika angrepp och spridning av granbarkborre. Skötselområdets naturvärden är beroende av en sluten granskog, varför en spridning av granbarkborre inom skötselområdet inte är önskvärt.

2.2.3 Skötselområde 3, talldominerad barrblandskog

Areal: 1,3 ha, fördelat på två delytor (hela är Västlig taiga, 9010)

Beskrivning

Området består av ca 130-årig talldominerad barrblandskog på ganska näringsrik mark. Graninslaget är stort och här finns en och annan granlaga och torrgran. Även här finns en rik marksvampsflora med bland annat svart taggsvamp, dropptaggsvamp och den sällsynta raggluden taggsvamp. I norra delytan växer enstaka svinrot och i södra finner man blåmossa. Se även kapitel 3 under *Allmän beskrivning* ovan.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Området ska bevaras och utvecklas till en barnaturskog genom att lämnas för fri utveckling.

Rögölsskogens naturreservat

- Skötselområdet ska bibehålla samt utveckla de naturvärden som finns knutna till marken, gamla barrträd och grov död ved liksom gammelskogsmiljön som helhet.
- Mängden gamla träd och grov död barrved i olika nedbrytningsstadier ska öka så mycket som möjligt utan aktiva åtgärder. I slutändan innebär detta att 20-40 % av virkesförrådet kommer bestå av död ved.
- Alla arter som är knutna till marken, gamla träd och död ved ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek. Arter som visar på gynnsamt tillstånd är framför allt marcktaggsvampar.
- Arealen av naturtypen Västlig taiga på 1,3 ha ska bevaras och uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Åtgärder

Restaureringar:

- Inga engångsåtgärder bedöms nödvändiga.

Löpande skötsel:

- Inga underhållsåtgärder bedöms nödvändiga. Området skulle inte missgynnas av skogsbeta och det skulle eventuellt gynna marksvampar, men det är ingen prioriterad åtgärd.

2.2.4 Skötselområde 4, blandsumpskog

Areal: 0,2 ha (en delyta, hela är Västlig taiga, 9010)

Beskrivning

Området består av en liten blandsumpskog med tall, klibbal, gran och sälg. Vid utloppet precis vid reservatsgränsen står en mycket gammal grov gran medan träden i övrigt är kläna och senvuxa. Sumpskogen är rik på död ved av främst lövträd. På tuvor längs kanten kan man hitta en del krävande mossor som t ex bollvitmossa och stor revmossa. Se även kapitel 3 under *Allmän beskrivning* ovan.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skötselområdet ska bibehållas som en naturskogsartad sumpskog genom fri utveckling.
- Krävande arter knutna till fuktiga förhållanden och död ved ska kunna utnyttja området.
- Mängden gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier ska öka så mycket som möjligt. I slutändan innebär detta att 20-40 % av virkesförrådet kommer bestå av död ved.
- Området ska utvecklas till en naturskog genom att lämnas för fri utveckling.
- Arealen av naturtypen Västlig taiga på 0,2 ha ska bevaras och uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Åtgärder

Restaureringar:

- Inga engångsåtgärder bedöms nödvändiga.

Löpande skötsel:

- Inga underhållsåtgärder bedöms nödvändiga.

2.2.5 Skötselområde 5, talldominerad barrblandskog

Areal: 2,8 ha (en delyta, hela är Västlig taiga, 9010))

Beskrivning

Området består av talldominerad barrblandskog i en västvärd sluttning. Gamla tallar dominerar, men det finns även en hel del gran. En stor del av granen är senvuxen, även om det i mittendelen av skötselområdet är mer snabbvuxen gran. Bitvis är inslaget av gammal björk stort. Miljön borde vara lämplig för ryl, även om den inte är funnen. Norra spetsen av skötselområdet består av en liten tallhällmarkshöjd där det brann, på en yta av ca 200 m² år 2008, efter ett åsknedslag.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Området ska bevaras och utvecklas till en naturskogsartad barrblandskog genom att i mindre omfattning efterlikna naturliga störningar.
- Skötselområdet ska bibehålla samt utveckla de naturvärden som finns knutna till, gamla barrträd, främst tall och till viss del även senvuxna granar, och grov död ved liksom gammelskogsmiljön som helhet.
- Mängden gamla träd och död barrved i olika nedbrytningsstadier ska öka så mycket som möjligt utan aktiva åtgärder. I slutändan innebär detta att 20-40 % av virkesförrådet kommer bestå av död ved.
- Alla arter som är knutna till marken, gamla träd och död ved ska fortleva på lång sikt och helst öka i sin utbredning eller populationsstorlek.
- Området ska utveckla naturvärdena genom mindre tall- och lövgynnande åtgärder.
- Gran ska utgöra maximalt 20-25 % av virkesförrådet. Graninslaget bör ha en gradient, så att ju längre västerut och ju närmare den angränsande gransänkan desto större blir graninslaget.
- Arealen av naturtypen Västlig taiga på 2,8 ha ska bevaras och uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Åtgärder

Restaureringar:

- Mindre åtgärder för att gynna vissa äldre tallar och lövträd bör genomföras, detta framför allt genom frihuggning av konkurrerande gran. Gamla och senvuxna granar ska inte skadas eller dödas, utan åtgärder riktas mot yngre och snabbväxande granar runt tallarna och lövträden. Granarna kan ringbarkas, fällas eller skadas på annat sätt. En stor del av granarna som skadas eller dödas är troligen tillräckligt klenta för att risken för granbarkborreangrepp inte ska vara stor. Antalet granar som skadas eller dödas och som är tillräckligt grova för att granbarkborre ska kunna lägga ägg i dem hålls på en tillräckligt låg nivå för att den döda veden ska kunna lämnas kvar i området. I dagsläget rekommenderas maximalt 10 m³ ”grövre” färsk granved per hektar, men nya erfarenheter och forskning kan ge ändringar. Om mer gran än rekommenderat ur granbarkborresynpunkt behöver dödas är det bättre att återkomma i flera etapper än att göra allt under samma år. Inslaget av gran ska även i fortsättningen öka västerut, mot gransänkan, för att undvika att gransänkan exponeras av allt för mycket sol och vind, samt för att undvika att marksvampsfloran knuten till gran missgynnas.
- Åtgärderna i punkten ovan skulle gynna ryl. Om ryl hittas i skötselområdet anpassas skötseln ytterligare efter denna art (se skötselomr 2). Området skulle inte missgynnas av skogsbeta, men det är ingen prioriterad åtgärd.

Löpande skötsel:

- Kontinuerligt dödande och skadande av granar som själva inte har naturvärden och som konkurrerar med äldre tall och lövträd.

2.2.6 Skötselområde 6, friluftsanläggningar

Beskrivning

Friluftsanläggningar: Mindre parkering med informationstavla för naturreservatet. Vandringsled mellan parkering och reservatet, samt genom reservatet. Ev. ytterligare en infotavla i reservatets södra del.

Åtgärder

- En enkel parkering på ca 100 m² med plats för tre bilar anläggs enligt nyttjanderättsavtalet på Ingelsbo 1:57, väster om reservatet. Parkeringens exakta placering ska planeras i fält *tillsammans med markägarna*.
- Från parkeringen till reservatet, samt genom reservatet fram till södra änden, finns en befintlig vandringsled markerad. Om träd faller över leden ska markering av leden dras om, runt om träden, när så är lämpligt och möjligt. Om det finns risk att ny sträckning av leden leder till slitage där marken har höga naturvärden, eller terrängen är sådan att det inte är lämpligt att dra om leden flyttas nedfallna träd. Sly och småplantor av barrträd som växer upp på leden röjs kontinuerligt.
- En informationsskylt med karta och beskrivning av naturreservatet samt gällande föreskrifter ska tas fram. Skylten ska placeras vid parkeringsplatsen. Ev. kan även en infoskylt sättas i andra änden av vandringsleden, vid reservatets södra ”ingång”.

2.3 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritet
Åtgärder för att gynna ryl, t ex hålla efter gran, markstörning, ev skogsbete	Vid behov	Gran och markstörning endast i del av omr 2B, ev skogsbete i hela el del av omr 2	1
Inga åtgärder		Omr 3 & 4	
Skada/döda granar som konkurrerar med äldre tall och löv.	2010-2019 (en gång el kontinuerligt)	Omr 1 & 5	2
Anläggande av parkering, vandringsled och skyltar	2010-2011	Omr 6	1

2.4 Jakt

Jakt är tillåten inom hela området med undantag för fågeljakt. Älgdragare för fällt vilt får användas med stor försiktighet. Markskador p g a körning ska undvikas.

2.5 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

3. Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Tillsyn av reservatet skall ombesörjas av länsstyrelsen.

4. Dokumentation och uppföljning

Skötseln av naturreservatet ska ske på ett sådant sätt att önskat resultat uppnås till lägsta möjliga kostnad. Effekterna av utförda skötselinsatser måste därför alltid följas upp. Uppföljningen ska sedan ligga till grund för förändringar av skötselmetoder och revidering av skötselplanen.

4.1. Dokumentation och inventeringar

Antalet spelande tjädertuppar bör inventeras med några års mellanrum.

4.2. Uppföljning

4.2.1. Uppföljning av bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Uppföljningen skall ske enligt fastställda metoder som används inom miljöövervakning nationellt eller regionalt eller i samband med Natura 2000. Lämpliga parametrar för uppföljning i reservatet är hur arealen av naturtyperna, och hur dess ingående strukturer och funktioner, förändras. Lämpliga arter att följa upp är typiska arter för naturtyperna, exempelvis de som nämns i bevarandemålen. Särskilt ryl och marktaggvampar är viktiga att följa. Målsättningen med uppföljningen är att kunna se om uppställda bevarandemål enligt skötselplanen uppfylls.

4.2.2 Uppföljning av effekter av skötselåtgärder

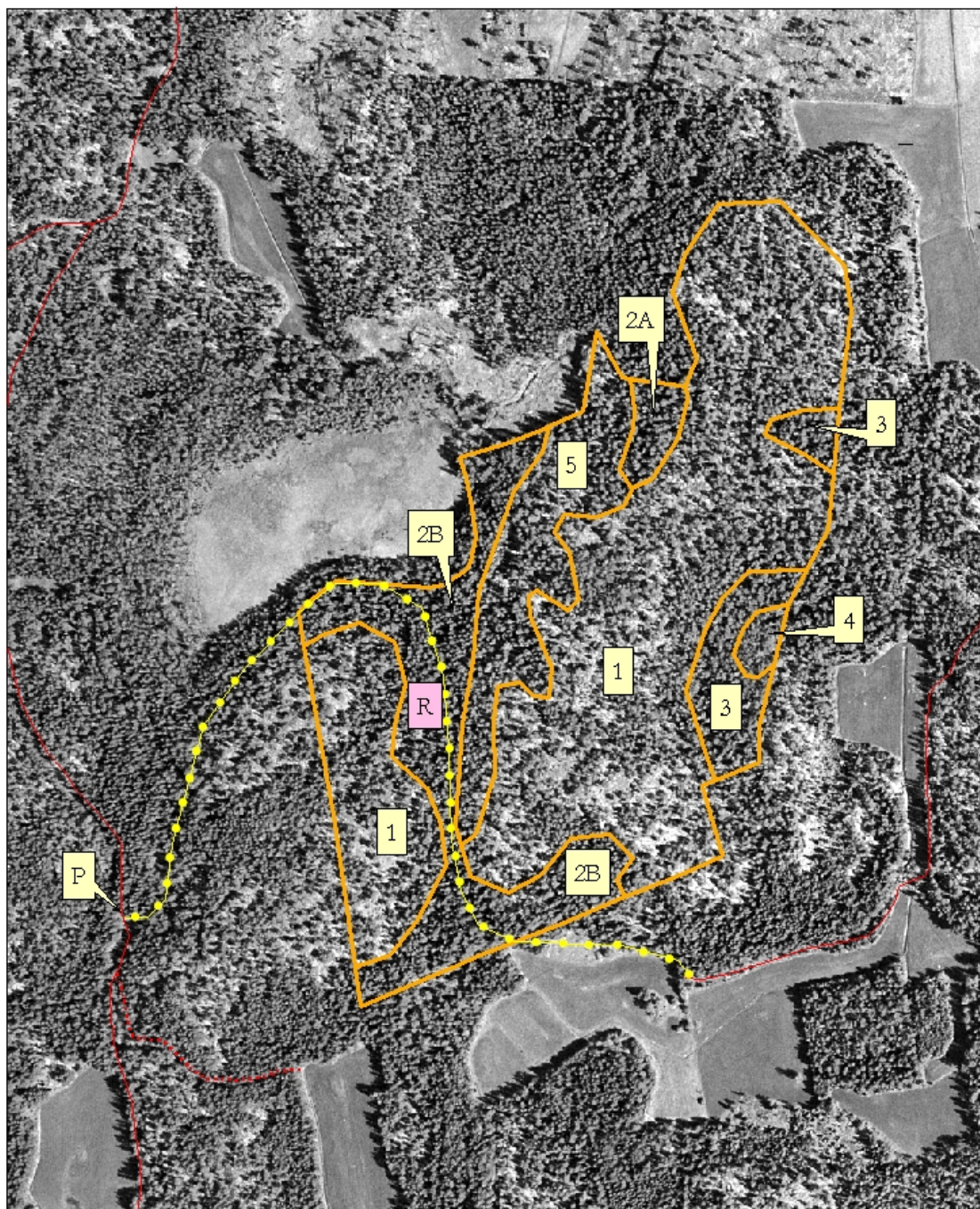
En uppföljning av naturvärdenas utveckling ska ske i de områden där åtgärder genomförs. Genomförandet av skötselplanens åtgärder skall följas upp så att den genomförda skötseln leder till att bevarandemålen uppfylls på sikt.

5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

5.1 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel skall i så fall administreras av Länsstyrelsen.

6 Kartor

© Bakgrundskartor Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

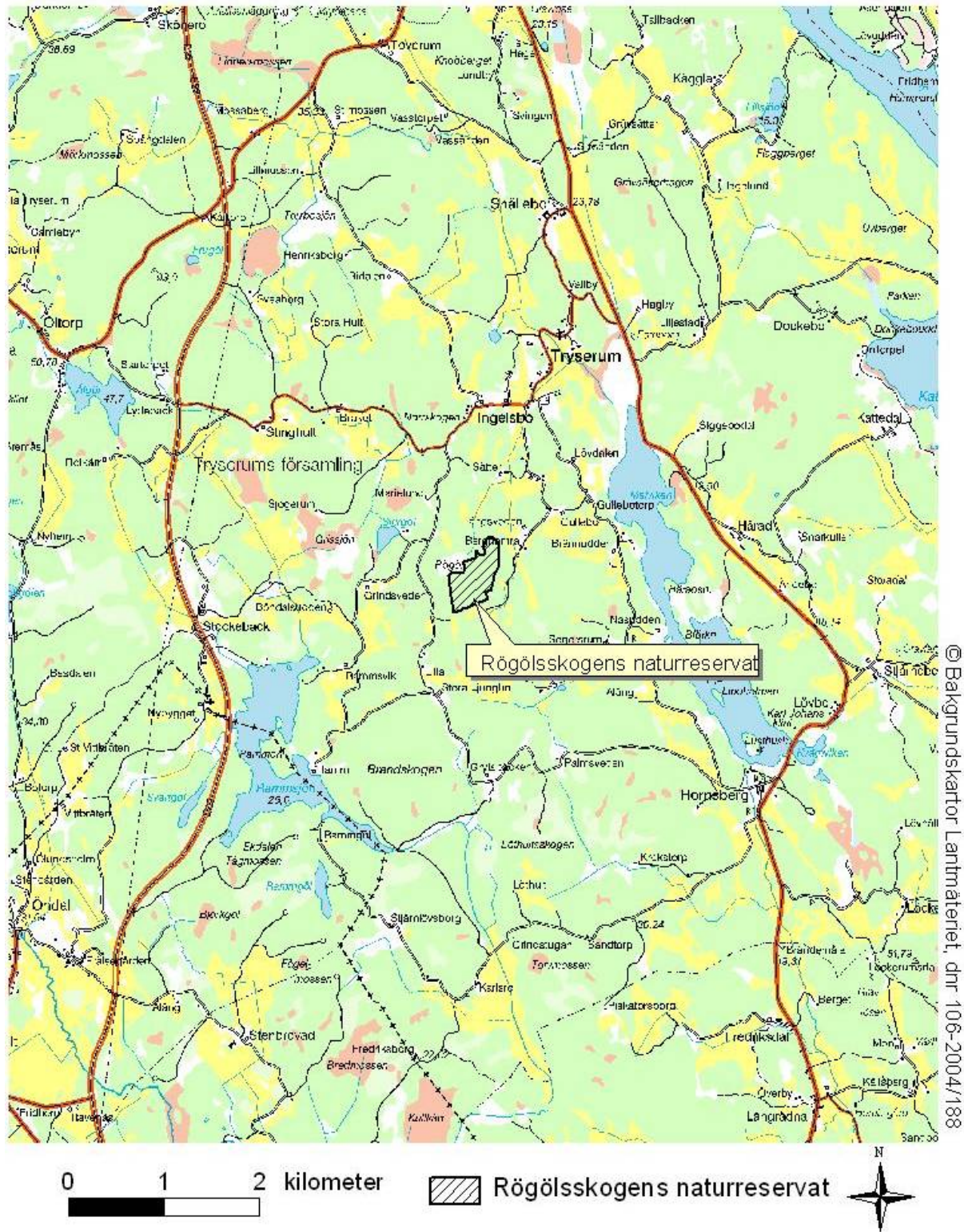
- Vandringsled
- Skötselområden
- Brukningsväg
- Bilväg

0 100 200 300
Meter

Karta 1. Av figuren framgår reservatets indelning i skötselområden. Det är hållmarkstallskog (område 1), grandominerad barrblandskog (område 2A och 2B), talldominerad barrblandskog som lämnas för fri utveckling (område 3), blandsumpskog (område 4) och talldominerad barrblandskog med viss skötsel (område 5). Alla områden är av naturtypen Västlig taiga, utom 2B som är Näringsrik granskog, 9050. Parkering med informationsskylt (P) och vandringsleden beskrivs i skötselområde 6. Fyndplatsen för ryl är markerad med R. Total areal för reservatet är 22,9 ha.

Rögölsskogens naturreservat

Karta 2. Översiktskarta över Valdemarkens kommun med Rögölsskogens naturreservat markerat. Området ligger ca 3 km syd-sydväst om Tryserums kyrka och ca 9 km söder om Valdemarkens.